

Begrotingsnotitie 2017

Ontwikkelingen gemeentefinanciën 2017-2020 ten behoeve van begroting 2017

Informatie voor Commissievergadering 23 juni 2016

Versie 14-06-2016

Inhoud

Inleiding	4
Het begrotingsbeeld 2017	6
De meicirculaire 2016	7
Gevolgen en risico's	10

Inleiding

Voor u ligt de begrotingsnotitie 2017.

Deze notitie is samengesteld op basis van de op 10 juni 2016 beschikbare informatie. Doel van de notitie is om de gemeenteraad via de commissie op de hoogte te brengen van de financiële uitgangspunten waarmee de organisatie aan de begroting voor 2017 gaat werken.

Ten tijde van de samenstelling van deze notitie heeft de accountant zijn controle van de jaarstukken 2015 nog niet geheel afgerond. Wel zijn de financiële effecten volgens de concept rekening meegenomen in de ontwikkelingen.

De volgende onderwerpen hebben een belangrijke invloed op het begrotingsbeeld 2017:

De algemene uitkering uit het gemeentefonds

De meicirculaire is op 31 mei gepubliceerd. Kort na het verschijnen heeft het ministerie een aantal fouten geconstateerd in de berekeningsmodellen. Op het moment van het afronden van deze notitie is de 3^e wijziging gepubliceerd. In de financiële prognoses is dan ook rekening gehouden met de 3^e aanpassing.

Ontwikkelingen DUO+

De begroting 2016 DUO+ en de meerjarenramingen worden geactualiseerd. Op dit moment zijn de exacte financiële gevolgen van deze actualisatie nog niet duidelijk. Wel is duidelijk dat zowel op ICT als op personeelsgebied een extra bijdrage van de deelnemende gemeenten noodzakelijk is. Een aantal wijzigingen zijn mede het gevolg van enerzijds hogere licentiekosten voor het gebruik van software en anderzijds de programmatuur samenhangend met de sturings- en informatiebehoefte voor het brede terrein van het sociaal domein. Daarnaast is door de ontwikkelingen binnen het sociaal domein een uitbreiding van de personele capaciteit nodig. Ook is niet voorzien in de kosten die het hoge aantal vacatures met zich meebrengt.

BBV

Met ingang van 1 januari 2017 zijn de wet en regelgeving voor Begroting en Verantwoording (BBV) ingrijpend gewijzigd. Veel aanpassingen hebben een technisch karakter en hebben betrekking op de wijze waarop de gemeente zijn financiële gegevens moet aanleveren aan o.a. CBS, Ministerie en Provincie. Nieuw voor de programmabegroting 2017 zal zijn de opname van een programma bedrijfsvoering en een basisset beleidsindicatoren zoals opgenomen op de website www.waarstaatjegemeente.nl.

Vennootschapsbelasting

In de gemeente Ouder- Amstel vinden geen activiteiten plaats die vallen onder het regime van de Vennootschapsbelasting.

Evaluaties beleidsterreinen

In deze begrotingsnotitie kan nog geen rekening worden gehouden met de resultaten van de evaluaties en actualisering van het Gemeentelijk rioleringsplan en de Meerjarenplanning Groot Onderhoud Wegen en Groenonderhoud. Zodra de evaluaties en actualisatie afgerond zijn zullen wij deze in een raadsvoorstel met eventuele gevolgen voor tarieven en/of begroting aan u voorleggen.

Projecten

In 2017 zijn de volgende projecten voorzien:

- Zonnehof gebied (overdracht grond in 2016)
- De Nieuwe Kern
- Ouderkerk zuid (tussentijdse winstneming)
- Centrumplan Ouderkerk

Bij de nieuwsbrieven 2016 en de programmabegroting 2017 zal hier nader op worden ingegaan. Er worden geen consequenties voor het begrotingsresultaat voorzien.

Collegeprogramma

Na de zomer zal het college u een tussentijdse evaluatie presenteren van de collegeagenda met daarbij de plannen voor de komende 2 jaar en de financiering daarvan.

Begrotingsresultaat 2017

Het begrotingsresultaat van deze notitie geeft op dit moment geen aanleiding om bezuinigingen voor te stellen. Bij het begrotingsresultaat is rekening gehouden met:

1. De meicirculaire gemeentefonds 2016. Het ministerie heeft diverse malen een aantal correcties en aanvullende informatie gepubliceerd. Op dit moment is er voldoende zekerheid over de juistheid van de resultaten van deze circulaire
2. De financiële effecten zoals deze opgenomen zijn in de 1^e en 2^e nieuwsbrief 2016 zijn verwerkt in de begrotingsbudgetten.
3. Binnen het sociaal domein is een herschikking van de bestedingsbudgetten opgenomen.
4. Er is geen rekening gehouden met inflatiecorrectie en tariefsaanpassingen. Wel is de verwachting dat de aanpassing van tarieven voldoende is om inflatiecorrectie te compenseren.

Verdere concretisering ten behoeve van de begroting 2017 die in november 2016 door de Raad dient te worden vastgesteld zal in de zomer en in het begin van het derde kwartaal 2016 plaatsvinden.

Het begrotingsbeeld 2017

Op dit moment is voorlopige doorrekening gemaakt voor de begroting 2017-2020 van het bestaande beleid. Nieuw beleid is niet opgenomen.

Voor het tot stand brengen van de begroting 2017 zijn de investeringen en de reserves en voorzieningen herberekend en is rekening gehouden met de ontwikkelingen van het gemeentefonds conform de meicirculaire.

Er is nog geen rekening gehouden met eventuele effecten uit de actualiseringen van:

- Beheersplannen openbare ruimte (wegen, afval, riolering, groen)
- Ontwikkelingen binnen de decentralisaties van het sociale domein
- Ontwikkelingen binnen de uitvoeringsorganisatie DUO+
- Evaluatie college-agenda

Begrotingsbeeld 2017 en meerjarig					
bedragen * € 1.000 (+ = batig -/- = nadelig)	2016	2017	2018	2019	2020
Programma begroting 2016-2020	78	321	178	115	115
Structurele doorwerking van de jaarrekening 2015 en de 1 ^e en 2e nieuwsbrief	-180	-184	-9	-22	109
Begrotingssaldo na begrotingswijzigingen (zomer 2016)	- 102	137	169	93	224
Doorwerking Meicirculaire Algemene uitkering (zie tabel pag.9)	53	-18	72	-1	-73
Geprognostiseerd saldo	-49	119	241	92	301

De meicirculaire 2016

Gemeenten ontvangen op enig moment in het jaar informatie over de ontwikkeling van het gemeentefonds en de Algemene Uitkeringen in drie circulaire:

1. De Meicirculaire in mei is de basis van de Begrotingsnotitie. Deze circulaire bevat begrotingsvoornemens van het Rijk. Daarnaast worden beleidsmaatregelen bekendgemaakt. De meerjarenbegroting 2017-2020 is op deze circulaire gebaseerd.
2. De Septemercirculaire in september is op basis van de Miljoenennota van het Rijk. Deze circulaire bevat begrotingsvoornemens van het Rijk en beleidsmaatregelen. De bevoorschotting aan de gemeenten voor het komende jaar is op deze circulaire gebaseerd.
3. De Decemercirculaire is in december ter afronding van het lopende jaar, op basis van de Najaarsnota van het Rijk. Het bevat over het algemeen informatie over grote ontwikkelingen in het Gemeentefonds. In beperkte mate worden beleidsmaatregelen bekendgemaakt.

De publicatie van de meicirculaire 2016 door de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelatie (BZK) op 31 mei 2016, is de aanleiding om hoogte van de Algemene Uitkering voor Ouder-Amstel opnieuw te berekenen en u hierover te informeren. Daarnaast zijn de financiële consequenties in beeld gebracht van de ontwikkelingen die in de circulaire zijn gepresenteerd:

1. Decentralisaties

Met ingang van 2016 zijn de objectieve verdeelmodellen voor de WMO 2015 en Jeugdzorg van toepassing. Tevens is voor beschermd wonen als onderdeel van de WMO een verbeterd historisch verdeelmodel van toepassing. Dit heeft geleid per saldo tot een daling van de rijksbijdrage voor uitvoering van de decentralisaties met €60.000 in 2020. De daling wordt voor een aanzienlijk deel veroorzaakt door loon- en prijsbijstelling, reserveringen/betalingen landelijke voorzieningen via de VNG, afschaffen ouderbijdrage Jeugdzorg, afrekening PGB's WMO en gemeentelijke bijdrage aan de uitvoeringskosten van de SVB in 2017.

Het beleid van de gemeente Ouder-Amstel is dat de uitgaven gelijk zijn aan de inkomsten. Dit is dan ook de aanleiding dat wij voorstellen om de uitgaven gelijk te stellen aan de uitkering van de decentralisaties.

2. Accres/uitkeringsfactor

Het accres is de toename van het gemeentefonds als gevolg van het "trap op-trap af"-principe. Dit betekent dat als het rijk meer uitgeeft, er ook meer geld in het gemeentefonds wordt gestort. Uit het overzicht is op te maken dat het accres in 2017 ten opzichte van de jaren 2018 en verder aanzienlijk stijgt. De stijging heeft te maken met de ontwikkeling omtrent de kosten die het Rijk maakt voor de asielinstroom. Dit deel wordt aangemerkt als het partieel accres (circa € 123.000).

3. Asielinstroom/inschrijving vergunninghouders

In de uitwerking tussen Rijk en VNG is besloten het partieel effect toe te voegen aan de decentralisatie-uitkering, waarna gemeenten een bedrag per in die gemeente geplaatste vergunninghouder ("vluchteling") ontvangen. Naar verwachting ontvangt de gemeente deze uitkering in 2016 en 2017. Helaas was bij het opstellen van dit document het extra budget via de decentrale uitkering nog niet bekend en is de vermindering van het gemeentefonds al wel doorgevoerd in deze circulaire.

4. WMO (met name huishoudelijke hulp)

De decentralisatieuitkering Huishoudelijke Hulp Toeslag komt in 2017 te vervallen. De middelen hiervoor worden vanaf 2017 structureel toegevoegd aan de WMO-gelden.

5. Voorschoolse voorziening peuters.

In de troonrede 2015 is reeds aangekondigd dat ouders van peuters die nu geen gebruik maken van kinderopvang de financiële mogelijkheid gaan krijgen om hier wel gebruik van te gaan maken. In de bestuurlijke afspraken is opgenomen dat de verdeelsleutel zoveel mogelijk recht doet aan het doel van deze middelen. Daarbij wordt ook gekeken naar de problematiek in grote en kleine gemeenten. Voor 2016 en 2017 vindt verdeling plaats via de maatstaven jongeren (65%), bijstandsontvangers (driejarig gemiddelde; 25%) en kernen (10%). Het streven is om vanaf 2018 over te gaan op een nieuwe verdeelsleutel die zo goed mogelijk aansluit op het doel door te kijken naar het aantal peuters per gemeente dat binnen de doelgroep van deze decentralisatie-uitkering valt. Tot die tijd worden de bedragen voor 2018 en verder voorlopig verdeeld overeenkomstig bovengenoemde verdeelsleutel.

6. Peuterspeelzaalwerk

Als onderdeel van het in te dienen wetsvoorstel Harmonisatie kinderopvang en peuterspeelzaalwerk is het kabinet voornemens de decentralisatie-uitkering Versterking peuterspeelzaalwerk (€ 35 miljoen structureel) in het kader van de Wet OKE te laten vervallen. De geplande inwerkingtredingdatum van dit wetsvoorstel is 1 januari 2018.

7. VNG

De VNG verzorgt de financiering van een aantal landelijke voorzieningen, zoals de kindertelefoon. Hiertoe kregen ze tot dit jaar een rechtstreekse uitkering uit het gemeentefonds. Met ingang van 2018 worden geen middelen meer ingehouden voor derden. De gemeente dient dus vanaf 2018 structureel rekening te houden met een uitgavenpost van € 37.000.

8. Overige

Jaarlijks wordt landelijk de WOZ-waarde herberekend. De verhouding van deze berekening tot de berekening van onze eigen WOZ-waarde heeft gevolgen voor de uitkering uit het gemeentefonds.

Overzicht mutaties gemeentefonds					
bedragen * € 1.000	2016	2017	2018	2019	2020
meerjarenbegroting 2016-2019 (gebaseerd op decembercirculaire 2015)	13.204	12.933	12.926	12.937	13.033
Wijzigingen meicirculaire 2016					
1. Decentralisaties					
AWBZ naar WMO (Integratie-uitkering)	13	-32	-3	-3	-14
Jeugdzorg (Integratie-uitkering)	33	-65	-52	-55	-54
Participatiewet	-7	5	10	3	8
Mutatie decentralisaties	38	-92	-46	-55	-60
2. Acres/uitkeringsfactor	25	89	-16	-124	-198
3. Asielinstroom/inschrijving vergunninghouders	-33	-127	-4	-4	-4
4. WMO (met name huishoudelijke hulp)	-4	19	19	19	25
5. Voorschoolse voorziening peuters	7	14	22	29	36
6. Peuterspeelzaalwerk			-29	-29	-29
7. VNG	Pm	pm	pm	pm	Pm
8. Overige	19	77	127	154	156
Overige mutaties	14	72	119	45	-14
Raming na meicirculaire 2016	13.257	12.915	12.999	12.936	12.960
Per saldo mutatie meicirculaire t.o.v. december circulaire	+52	-18	+72	-1	-73

Gevolgen en risico's

Financieel

Alle bovenstaande veranderingen leiden tot een iets negatievere ontwikkeling van de algemene uitkering in 2016 tot en met 2020 dan voorzien was bij de programmabegroting 2015- 2018. Wij stellen voor de effecten voor 2016 te betrekken in de 3^e nieuwsbrief en de effecten voor 2017 en verder bij de begroting 2017-2020.

Overzicht Budget ontwikkeling Sociaal Domein

In deze actualisering zijn de budgetten opgenomen zoals deze in de 2^e nieuwsbrief 2016 zijn opgenomen.

Op moment is het nog niet duidelijk wat het meerjarige budgettaire consequenties zijn van de diverse onderdelen binnen de drie decentralisaties.

Vooralsnog is het uitgangspunt dat binnen het sociaal domein wel verschuivingen zullen plaatsvinden van WMO naar het onderdeel jeugdzorg.

Reserves en Voorzieningen

Bij de presentatie van de programmabegroting 2017 zal uitgebreid ingegaan worden op de ontwikkelingen van de diverse reserves en voorzieningen.

Investerings

Er zijn geen nieuwe investeringen in de raming voor 2017 t/m 2020 opgenomen

Begrotingsrichtlijnen

De macro-economische verkenningen gaan uit van een prijsmutatie van 1% voor 2017. In deze notitie volgen we dit uitgangspunt.

Het rente omslag% is voor 2016 – 2020 vastgesteld op 1,75%. De gemeente Ouder- Amstel is niet afhankelijk van externe financiering. Ook de financieringsprognose voor de periode tot en met 2020 geven aan dat het niet nodig zal zijn om geldleningen aan te trekken.

Financieel economische uitgangspunten 2017 (begin van het jaar)	meerjarenraming programmabegroting					
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
A Sociale structuur						
Aantal inwoners	13.289	13.405	13.430	13.435	13.440	13.445
Waarvan:						
jongeren tot 20 jaar	3.150	3.197	3.190	3.185	3.180	3.175
65 jaar en ouder	2.643	2.860	2.880	2.900	2.920	2.940
Aantal bijstandsonvangers WWB	155	156	160	160	160	160
Aantal bijstandsonvangers IOAW+ IAOZ	7	13	13	13	13	13
B Fysiek						
OZB Waarde woningen (* € 1.000)	1.740.417	1.803.000	1.803.000	1.803.000	1.803.000	1.803.000
Aantal woningen (verblijfsobjecten)	5.781	5.776	info bag			
C Financiële Structuur						
Loonkosten		1,74%	1,90%			
Prijsindex	1,10%	1,00%	1,00%			
Rente omslag %	4,20%	1,75%	1,75%			
D. Belastingen, rechten en tarieven						
Prijsindex	1,10%	1,00%	1,00%			
Prijsindex Rioolheffing + 2,5%						